

történetét,
ad : a jótett,
gazdag gyü-
is.

FEJTŐK.

8-ik szá-
megfejtése:

g : Csukássy
okinger Ella,
mann Nellike,
ászló, Buday
ni, Szeréna és
él (részben),
sta, Ferenczy,
hter Aladár s

8-dik szá-
fejtése :

g : Szénásy
ó, Moskovitz
b.), Csukássy
ános, Thassy
ann Nellike,
és Jaromir,
t ird ki egé-
iza, Gyula és
ndor, Spitzer
Imre, Grüner
a, Zuber Gi-
Fürdők Lujza
ista, Ferenczi
hter Aladár

7. számában
utólag még
atsch Katicza,
buday Emma,
ina, Pongráz
za és Gizike,
er Géza.

enaum-épület.
észv. társulat.

AZ ÚJ KEDVENCZ. (Lásd a 174. lapon.)

GÁBOR TITKA.

— Elbeszélés. —

(Vége.)

EDIG épen ebben csalódott. Volt még egy igazi jó barátja, a ki épen most közeledett oda feléje s egy perczel később hozzá hajolva, biztató hangon mondá:

— Ejnye no, micsoda tulságos kétségbeesés már ez, kedves Gáborom! A sirás nem használ semmit, máskép kell a dolgot rendbe hozni!

Gábor meglepetve pillantott fel és Pali látta maga előtt. Szégyenkezve sütötte le szemeit, a mint Pali nyájasan, biztatóan ránézett.

— Mindent tudok, elmondták a munkások, szólt Pali.

— És te is... te is azt hiszed, hogy tolvaj vagyok? kérdé Gábor csüggedten.

— Dehogy hiszem! Hát azt gondold, hogy akkor fölkerestelek volna? És azt hiszed, azért vagyok jó barátod, hogy mindjárt elhagyjalak, meg se hallgassam, mikép beszéled el a történeteket? Mert azt hallottam, hogy az igazgató ur előtt szólni sem tudtál, ugy meg voltál ijedve. Nem is csodálom, de hát ezt jóvá kell tenni s azért jöttem, hogy egy kissé tanácskozzunk.

Gábor csüggedten rázta fejét.

— Már vége mindennek. Beregi ur mindjárt az első napon kereken kijelentette, hogy elcsap, mihelyt a legkisebb csalfaságon rajta kap... és épen mindig e félelem is vitt mindig tovább-tovább a bajba, ezért nem mertem szólni arról a szerencsétlen levélről... és a többi dol-

gokról. Oh Pali, ha tudnád, mit vétettem ellened, te sem volnál ilyen jó barátom többé.

— Vétettél ellenem? Ugyan mit?

Gábor fülig pirult. De sokkal keserübb leczkét kapott, hogysen tovább is folytatni akarta volna a csalást, azért elszántan mondá:

— Kedves Palim, ülj le ide mellém, légy te az első, a kinek mindent, mindent meggyónok. És azután, ha elmondtam, vess meg, gyűlölj, — megérdemlem. Vétettem ellened, de keserüen bűnhődöm, mert abból eredt minden szerencsétlenségem.

És azután elmondta őszintén, hogy ama jutalmat csak úgy tudta elnyerni, mert előbb elolvasta a Pali kész dolgozatát s ebből látta, mikép kell az egészet elrendezni, megcsinálni. Igazság szerint csak Pali érdemelte meg a jutalmat. Végül így szólt:

— Megbántam, százszor megbántam tettemet, de nem volt bátorságom megvallani, jóvátenni. Most már lesz. Elmegyek a tanárhoz, ha kell, elmegyek nagybátyádhoz és neki is elmondok mindent s megkérem, vegyen téged ismét pártfogásába, hogy tovább is járhas iskolába és lehessen belőled képzett, derék ember. És egyszer majd talán meg fogsz nekem is bocsátani!

Pali álmélkodva, aztán meghatottan hallgatta Gábor szavait, végre pedig könnyezve megölelte és így szólt:

— Én már meg is bocsátottam, tiszta szivemből! És mert hiszem, hogy őszintén szóltál, tehát én is őszintén elfogadom, a mit hibád jóvátételére ajánlottál. Boldog volnék, ha tovább folytathatnám iskolái-

mat, ez pedig mindjárt megtörténhetnék, ha a tanár és nagybátyám felvilágosítást nyernének tőled.

— Még ma megteszem.

— Akkor hát az én dolgom rendben van. De most már beszéljünk rólad. Én nem értem, hogy abból a jutalom-históriából mikép következhetett a többi?

Gábor elmondta. Nem titkolt el semmit s mikor végül elbeszélte, hogy tegnap a gonosz csavargó Gergely mikép lepte meg, mint fenyegette a levél elvesztése titkának fölfedezésével s mint kényszerítette, hogy a városból szivart hozzon neki, Pali izgatottan fölugrott s így szólt:

— Oh, a semmirevaló! Hiszen egészen világos, ő a tolvaj! Ő régebben ott dolgozott a gyárban, ismeri a járást, meglesté, mikor az igazgató távol volt s valamelyik mellékajton belopózott. Ő a tolvaj!

— Én is azt hiszem, szólt Gábor. De mit ér az, ha mi hiszszük is? Nem tudjuk bebizonyítani.

— Majd meglátjuk. Elég az, hogy nyomon vagyunk. Most a legfontosabb az, hogy ne essünk olyan hibába, minőket te eddig elkövettél, ne titkolózzunk. Lásd, ha tegnap e ravasz csavargót kikergetted volna s nem ijedsz meg, hogy titkodat fölfedezi, ő el nem követhette volna a lopást és te nem keveredel ilyen nagy bajba.

— Igaz! Azt kellett volna neki mondanom, hogy nem bánom, akármit csinál, mert magam fogok mindent elbeszélni főnökömmnek. De rajta voltam a roszt uton, azt hittem, tovább is titkolózzhatom s a gonosz ember fenyegetésére úgy megijed-

tem, hogy engedelmeskedtem neki. Oh, ez lecke lesz egész életemre.

— Valóban az lesz. De most legyünk okosabbak; tudod mit gondoltam? Te most menj szépen haza, én pedig megyek az igazgató urhoz. Ő amilyen szigorú, éppen olyan igazságos ember és okos is, ő majd tudja, mit tegyen.

Gábor nem tudott ennél jobbat mondani s a két jó barát elvált. Gábor szomorúan ment haza, de mégis kissé nyugodtabban, mert Pali szavai valami halvány reményt mégis ébresztettek benne és lelkiismeretét is könnyebbnek érzé, mióta az őszinte megbánás útjára tért. S a mint hazaért, legelső dolga volt, hogy anyjának is híven elmondott mindent, mindent, de biztosítá arról is, hogy a lopás csuf bűnében ártatlan. A jó anya mindinkább elkomolyodva, aztán könnyezve hallgatta végig Gábor tévedéseinek és szenvedéseinek elbeszélését, aztán megölelve fiát, mondá:

— Szegény fiam! sokat hibáztál, de lakoltál is érte! Senki sem bocsátaná meg hibádat, anyád megbocsátja. És bizzunk a Mindenhatóban, hogy azért a csuf bűnéért, melylyel vádolnak, de a melyet el nem követtél, nem is fogsz szenvedni.

Mialatt Gábor szomorú gondolatokba merülve ült otthon s ki sem mert menni a házból, Pali, az igazi hű barát, szaporán munkához látott. Alighogy megbédelt, már sietve távozott hazulról, még pedig egyenesen az öreg Beregi lakása felé. Ebéd után az öreg ur kissé pihenni szokott, olvasgatott s nem szerette, ha ilyenkor háborgatják; hivatalos dolgait az irodában intézte el. Pali tudta ezt, de nem akart addig várni s remélte, hogy az

igazgató megbocsátja ez egyszer ha megzavarják is nyugalmát.

Az igazgató azonban ezuttal épen nem tudott pihenni és nyugodni. Nagyon kedvetlen, izgatott volt, komoran járt egyik szobából a másikba s majdnem ugy látszott, mintha saját magára haragudnék.

Igen, a szigorú, igazságos férfit nem volt megelégedve saját magával, s a fellett töprengett, valjón helyesen cselekedett-e a szerencsétlen Gáborral szemben? Hiába akarta eltagadni maga előtt, nagyon szerette azt a fiút, ügyesnek, szorgalmasnak, figyelmesnek látta mindig s egész öröme telt abban a gondolatban, hogy milyen derék embert fog nevelni belőle. És

ennek most vége! De miért? A derék öreg ur meg volt ugyan győződve, hogy Gábor bűnös, megérdemelte az elcsapatást, megszégyenítést; de talán nem tévedt volna a bűnös ösvényre, ha ő, az igazgató, mindjárt első beszélgetésüknél oly keményen rá nem ijeszt, ha inkább igyekezett volna

a fiu bizalmát megnyerni. Gábort talán előbbi hibái sodorták a bűnre... talán félt, hogy valaki fölfedezi titkát s pénzzel akarta az árulót elhallgattatni, azért lett tolvajjá... s most már persze nem lehet rajta segíteni, mert a bűnösnek lakolni kell, már csak azért is, mert nagyon rossz

példa volna a többi munkásoknak, ha látnák, hogy ilyen rut bűn megtorlatlan marad.

Beregi tehát belenyugodott, hogy nem segíthet a bajon, de azért mégis csak nagyon szomorította a dolog s kedvetlenül ült nagy karszékében, midőn az ajtón kopogtak és Pali lépett be. Az igazgató nem épen nyájasan kérde:

— No's, mit

akarsz? Nem várhatsz, míg az irodába megyek?

— Nem, igazgató ur, felelé Pali szerényen, de bátran. Igen fontos és sürgetős dologról szeretnék beszélni... szegény Gáborról...

— Az nem tartozik reád; és ha ő

MI VAN A KOSÁRBAN? (Lásd a 160. lapon.)

küldött, hogy kegyelmet kérj, ne is beszélj, mert mind hiába.

— Oh, ő nem küldött, és én nem is kérek számára kegyelmet, hanem csak igazságot, mert Gábor ártatlan.

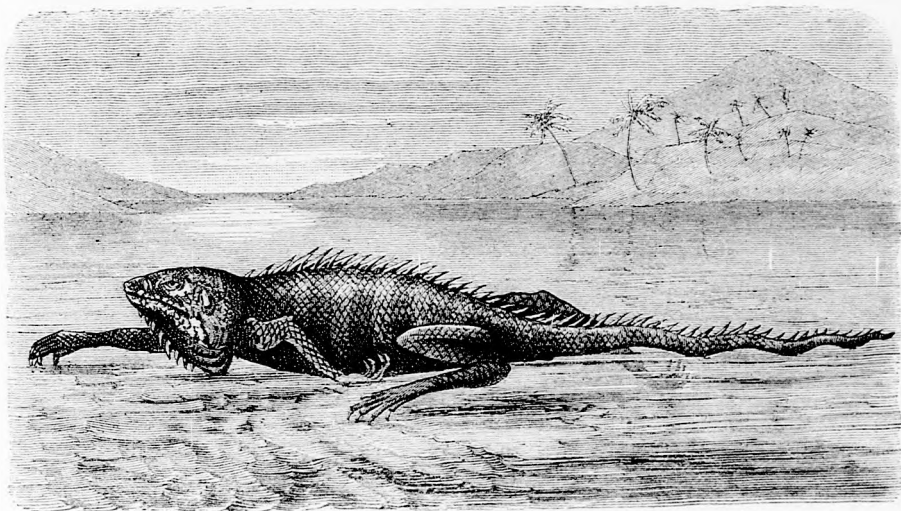
Az igazgató hevesen fölugrott. Micsoda vakmerő beszéd ez ettől a fiutól? Gábor ártatlan! Hiszen akkor ő, az igazgató, ki magát szigorú, de igazságos embernek tartotta, nagy igazságtalanságot

követett volna el, elcsapta, megszégyenítette Gábort, ártatlanul! Az nem lehet.

— Vigyázz szavaidra, fiu! szóló Beregi szigorúan. Nem te ítéled meg, ártatlan-e Gábor, vagy sem.

— Nem is akarom, felelé Pali szilárdan. Épen azt óhajtanám, hogy az igazgató ur ítélje meg; de ehhez szükséges, hogy tudja mindazt, amit én tudok.

— Te tudsz valamit? kérdé Beregi

AZ IGVANA. (Lásd a 171. lapon.)

meglepetve. Halljuk! Beszélj el hát, mit tudsz barátod védelmére mondani.

Erre Pali részletesen elbeszélte mind azt, amit magától Gábortól hallott; nem mentegette, nem védelmezte barátját, hanem egyszerűen elmondta a történeteket s mikor azt beszélte el, hogy a csavargó Gergely miképp szerepelt az egész históriában, miként jött a Gábor titkának nyomára és miként kényszeríté a szerencsétlen

fiut, hogy távozzék az irodából, magára hagyva ott a csavargót, — ekkor persze az igazgató is rögtön átlátta, hogy alkalmasint nem Gábor, hanem a csavargó volt a tolvaj.

A derék igazgató most néhány pillanattig valóban meg volt zavarodva. Egyrészt örült, hogy kedvence, Gábor, bár más dolgokban hibás volt, azt a csuf lopást mégsem követte el; másrészt mert már

igazán haragudott magára, hogy elhírtelenkedve a dolgot, annyira csuffá tette a szegény fiut. De zavara csak egy két pillanatig tartott, aztán rögtön elszánta magát arra, ami kötelessége volt: lehetőleg jóvá tenni a hibát. Csak azon aggódott, fog-e ez sikerülni? Mert hogy Gábor visszanyerje becsületét, világosan be kell bizonyítani ártatlanságát és azt, hogy a csavargó volt a tolvaj. Pedig az ilyen ravasz kópéval nehéz boldogulni.

Beregi gyorsan elszánta magát s így szólt:

— Derék fiu vagy, Pali, nagyon jól titted, hogy hozzám jöttél Gábor érdekében s ez annál szebb, mert ellened is vétkezett. De hiszem, hogy csakugyan őszintén megbánta hibáit s meg fogom menteni. Most menj irodámba és várj reám, de ne szólj senkinek semmit.

Pali örvendve távozott, az igazgató pedig szintén rögtön utnak indult, de nem irodájába, hanem a rendőri hivatalba, hol a kapitánynyal hosszabban beszélt. Alig egy órával később két fegyveres pandur megkötözve kísérte be ugyanoda a csavargó Gergelyt, ki szörnyen kiabált, hogy mért bántják, mikor ő senkinek sem vétett. Mikor megpillantotta Beregit, így szólt:

— Ime, itt az igazgató ur is bizonyíthatja, hogy én, ha szegény ember vagyok is, de becsületes jó szívem van. Épen tegnap jó szolgálatot tettem neki.

Beregi összeránczolta homlokát.

— Épen erről van szó. Valamit elfelejtettél tegnap megmondani: azt, hogy távollétemben ott jártál az irodámban. Szeretném tudni, hogy míg egyedül voltál, mit miveltél?

A csavargó vakmerően tagadta, hogy ott járt volna s ravaszul azt akarta elhíttetni, hogy ezt csak Gábor főzte ki, így akarja magáról elhárítani a lopás gyanuját; mert, mondá, mindenki tudja már, hogy Gábor lopott. De Beregi szigoruan hangon szólt közbe:

— Ki ne merd ez többször mondani! Nagyot hibáztam, hogy tegnap hallgattam reád; most már tudom, mi volt egész számitásod. Azt hitted, hogy az a szegény fiu egészen elveszti minden hitelét s nem is fogunk tovább fürkészni. Majdnem sikerült is terved, de szerencsére idején észrevettük a hibát. Te vagy a tolvaj!

Gergely újra szabadkozott, de ekkor a kapitány fogott hozzá a vallatáshoz s egyuttal megmotozta a csavargót. Nem kellett sokáig keresni, — kopott kalapja bélésébe rejtve ott volt az egész pénzösszeg begöngyölve egy papirosba, melyen az igazgató írása volt olvasható. Ekkor aztán Gergely is belátta, hogy hasztalan minden hazugság, megvallotta, hogy ő a tolvaj s jó előre kileste volt az alkalmat, mikor tettét végrehajthatja; mihelyt Gábor titkát megtudta, kifőzte az egész tervet s mikor ez sikerült, azért nem szökött meg rögtön, nehogy gyanussá váljék, ha Gábor talán ellene vallana.

Börtönbe kísérték a gonoszt, Beregi pedig örvendező arcczal sietett irodájába.

A nap még magasan állt az égen, mikor Pali nagy hévvel rontott be Gáborék lakására.

— Gábor, jöjj hamar, az igazgató ur hivat!

Gábor nem tudta, megijedjen-e vagy örüljön; azért hivatjak-é, mert kiderült

ártatlansága, vagy azért, amivel reggel fenyegette, hogy még egyszer számon kérje a lopott pénzt s mert nem adhatja elő, talán mindjárt be is csukhatja!

— Mi történt, miért hivat az igazgató ur? kérdé reszkető hangon.

— Nem tudom bizonyosan, felelé Pali. De azt hiszem, jó hírt fogsz hallani. Az igazgató ur arca nagyon derült volt és épen nem látszott haragosnak, mikor meghagyta nekem, hogy sietve hívjalak elő.

Gábor tehát újra reménykedni kezdett, de mégsem mert egészen bizni abban, hogy dolga még jóra fordulhat. Az uton százféle szomorú gondolat gyötörte s készen volt a legrosszabbra is, remélni pedig igen keveset remélt.

— Talán kiderült, hogy a tolvaj nem vagyok s így nem kerülök börtönbe, az emberek nem fognak gonosztevőnek tartani, gondolá. De azért mégis tönkre vagyok téve, Beregi ur most már tudja hibáimat, melyeket valóban elkövettem, nem fogad többé vissza. És igaza is van... annyit alakoskodtam, csaltam, hogy többé nem érdelek bizalmat senkitől.

Megtörve, megalázva lépett be Pali-val az igazgató elé. Kevéssel utóbb valamennyi munkás, úgy mint reggel, megint együtt volt az udvaron és az igazgató, kézen vezetve Gábort s követve Palitól, megint közéjük lépett. Az emberek csodálkozva várták, mi fog történni; az igazgató pedig így szólt:

— Kedves barátim. Ma reggel tanui voltatok, mikor Gábort egy rut bűn miatt fenytettem. Azt hittem, hogy bár szigorúan, de igazságosan cselekszem s ti is mindnyájan azt hittétek, helyeseltétek, hogy

a ki szegyet hozott reánk, kik itt mindnyájan becsületes emberek vagyunk, az lakoljon. De ime, nyíltan megvallom, nagyot hibáztam, nagy igazságtalanságot követtem el ezen a szegény fiun. Ártatlanul ítéltem el.

Meglepetve bámult mindenki s Beregi aztán elmondta, miként derült ki az igazság s hogy az igazi bűnös, a csavargó Gergely már börtönben ül, és várja méltó büntetését. Aztán így szólt:

— És mert Gábor azt akarja, hogy mindnyájan tudjátok, mikép juthatott ő mégis ily gyanuba, ő maga el fogja nektek mondani, miben volt ő igazán hibás.

S Gábor aztán elbeszélte hibáinak, helytelen tetteinek egész történetét, nem titkolva el semmit sem. A derék emberek meghatottan hallgatták, mikor pedig Gábor befejezte beszédét, a derék igazgató ismét így szólt:

— És most, hogy e szomorú történet szerencsés véget ért, ne feledjük, hogy mindnyájan tanulhatunk belőle. Legelőször is én magam, a ki nagyot hibáztam, mikor nem arra intettem Gábort, hogy ha kisebb hibát követ el, őszinte bizalommal jöjjön hozzám, hanem e helyett ráijesztettem, és még nagyobb hibát követtem el, mikor a külső látszatnak hittem és kérlelhetlenül elítéltem a szegény fiut, ki bár hibázott, de nem volt bűnös. Ne feledjük tehát soha, hogy a külső látszat csalhat és pusztá gyanura ne ítéljük el senkit. Ami magát Gábort illeti, hiszem, hogy soha sem fogja elfelejteni a keserű leczkét; tapasztalta, hogy egy hibás lépés mikép vezet mindig nagyobb és nagyobb

(Folytatása a 170. lapon.)

ILONKA. (Lásd a 170. lapon.)

(Folytatás a 167. laphoz.)

bajokba, ha rögtön teljesen, őszintén jóvá nem teszi. Kezdetben csak tanára és édes anyja előtt kellett volna őszinte vallomást tennie s minden baj elmaradt volna; de nem volt bátorsága, nem akarta, hogy rosztat gondoljanak felőle s ime oda jutott, hogy az egész világ gonosztevőnek hitte. Sulyosan bűnhődött hibáiért s megérdemli a bocsánatot. Tudom, hogy jövőre teljesen méltó lesz bizalmamra, derék, becsületes ember lesz s azért visszafogadom helyére; ti pedig, barátim, szorítsatok kezet vele, mert bár hibázott, de megbánta és meglakolt s visszatért az igaz utra.

A derék munkások örömmel fogtak kezet Gáborral, ki könnyezett s alig tudott felelni szavaikra; egy öreg munkás pedig így szólt hozzá:

— No, kedves fiam, most már ne sirj, ne busulj, most már minden jól van újra. Szeretni és becsülni fogunk, mert arra tanít a Szentírás, hogy a ki őszintén megtért, azt többre becsüljük, mint a kinek nem kellett küzdeni a kísértéssel. Te keresztül mentél a keserű megpróbáltatáson s most annál biztosabban fogsz járni a becsület ösvényén.

A jó öreg szavai beteljesedtek.

Tíz évvel később egy szép nyári estén két fiatal férfi sétált végig a mezőn s egy régi történetről beszélgetett, arról, amelyet most elbeszéltem. Az egyik férfi Gábor volt, a másik Pali. Igazi jó barátok voltak, s Gábor épen így kiáltott fel:

— Igen, annak a veszedelmes históriának szerencsés vége lett s ezt főleg a te nemes szívednek köszönhetem, édes

Palim. Nélküled most a legboldogtalanabb ember volnék, így pedig boldog vagyok.

— De magam is, felelé Pali.

Valóban, mindketten boldogak lettek. Pali végig járta iskoláit és mint derék fiatal orvos került vissza szülővárosába. Gábor ott maradt az öreg igazgató oldalánál s kitünő üzletember lett belőle, kit ritka becsületességeért és kedves modoráért mindenki tisztel és szeret. A derék Beregi még él, de már nem kell sokat fáradoznia, mert a nagy gyár valódi igazgatója most már Gábor, kit öreg barátja és főnöke támogat bölcs tanácsaival. És a Gábor anyja is jólétben él és boldog, mert öröme telik fiában, ki saját szenvedése után ugyan, de megtanulta, hogy a ki hibát, bünt titkolgat, boldog nem lehet.

Soha sem feledte el Gábor a keserű leczkét s most, mikor boldogan és szerencsésen éli napjait, másoknak is elbeszéli, okuljanak rajta, hogy az ember legfőbb kincse a nyugodt, tiszta lelkiismeret.

Ilonka.

(Képpel a 168–169. lapon.)

Ő AZ, ő az édes anyja
Legkedvesbik lánya:
Az ő édes mamájának
Czukros Ilonkája

Jobb kezében szép bokréta,
Bal kezében alma:
Jó magaviseletének
Biztató jutalma.

Majd ha megnő s érik benne
A szív és az elme:
Ő lesz szeretett anyjának
Legjobb segédelme.

Mi van a kosárban?

(Képpel a 164. lapon.)

NI DE furcsa dolog ez!
 Mindig izeg mozog ez.
 Színültig egy nagy kosár . . .
 Se nem egér, se madár.
 Csak nézi a kis cicza,
 S mind nem tudja, hogy mi a?
 Czirmos oda sompolyog,
 Kerülgeti és morog,
 Szimatolgat, szaglálgat,
 Okoskodik, találgat.

»Sose cifrázd, barátom,
 Csigaféle, azt látom!«
 Czirmoskát a Miczuska
 Ilyen formán biztatja.
 Czirmos ugrik egy nagyot
 S egy nagy csigát kikapott.
 S kezd előtte tánczolgatni
 És kezd vele játszogatni:

»Csigá biga gyere ki,
 A Czirmos van ide ki!«
 De ebben a pillanatban
 Czirmos cicza nagyot nyikkan.
 Hát sem egér, sem bogár,
 Se nem csiga, sem madár. —
 Hanem ollós, vértés rák volt,
 A ki jól megesipte Czirmost;
 Fájdalmasan azért sir most,
 Tüszköl, köpköd és miákol.

AZ IGVANA.

(Képpel a 165. lapon.)

AZ ÁLLATOK közt sok olyan van, mely igen jól tud uszni, természetesen legjobban a vízben élők. De minden állaton tultesz az igvana. Ez keresztül sétál akár-mily nagy folyón uszás nélkül; úgy jár a víz tetején, mint más állat a szárazföldön, ami, ugy-e, igen szép és irigylésre méltó tulajdonság s ugyancsak örülnék magunk is, ha utánozni tudnók.

Az igvana vagy másképen leguán, főképp Haiti szigetén honos és a hüllők

osztályából való. A tudósok még nem igen ismerik, mert rendkívül félénk, ovatos állat, a legkisebb zajra menekül és elrejtőzik s ekkép igen nehéz megfogni.

Mikor a benszülöttek először beszéltek, hogy van ott egy gyíkforma állat, mely át tud menni a vizen, a nélkül, hogy bele merülne: a természettudósok eleinte nem akarták hinni s csak afféle babonás mesének gondolták az ily beszédet. De később aztán meggyőződtek, hogy az igvana csakugyan bir e meglepő tulajdonsággal. Mint minden hüllő, ő is a vizek partján tanyáz s ha megriasztják, beugrik a folyóba, de nem merül el, hanem a víz felszínén roppant gyorsasággal sikamlik tova s csak körmei merülnek be a vízbe.

Pedig az igvana nem is valami pehelykönnyűségű állat, hossza három-négy lábnyi és sulya tíz fontnál is több. Mindazáltal valami csoda még sincs az ő meglepő ügyességében s magyarázata az, hogy mikor a vizen át akar kelni, nagyon fefujja magát s miként a hólyag, fönt marad a víz színén.

Az igvana, mint említettem, nagyon félénk állat és soha sem támadja meg az embert; de ha bántják s nem menekülhet, akkor erősen harap. A benszülöttek nagyon örülnek, ha megfoghatják, mert husa igen ízletes és mint finom csemege szerepel a lakomáknál. Tojásait, melyeket a folyók partján a homokba rak, szintén mint kedves csemegét keresik.

MARISKA NEVENAPJA.

— Kicsi beszély a kicsinyeknek. —

(Két képpel.)

MAGY sütés-főzés volt a Mariskáék házánál, mert névnapra készültek. A mama nevenapja lesz, meg a kis Mariskáé, egy nevek van s a kis leány nagyon örült ennek. Hogy is ne? Hiszen így az ő neve napjára esik a nagy lakoma, ő is hivat vendégeket, összegyűlhetnek kis játszó-

társai s olyan ünnepet csaphatnak, hogy egész esztendeig lesz róla mit beszélni. Tudom, megirigylik a többi gyermekek, kiknek ilyen nagy traktát nem rendeznek a nevök napjára.

Mariska tehát, mint mondom, nagyon örült s már napokkal előbb egyébre sem gondolt, mint arra, milyen pompás mulatsága lesz. És mikor mamáék meghivogatták a vendégeket, Mariska is előállt egy kéréssel, hogy ő szintén meghívassa kis barátnőit, mind, a hányan csak vannak. A jó szülők ebbe beleegyeztek és Mariska sietett meghívni a kis lányokat. Hogy pedig a multság annál teljesebb legyen, Laczika is engedélyt kapott, hogy ő meg a maga pajtásait hívassa meg. Hetedhét országon nem lesz ilyen vig társaság együtt.

Laczika és Mariska türelmetlenül várták a nagy napot s mindenféle játékaikat jó előre rendbe szedték, kicsinosították, hogy semmi hiba se legyen. Mikor már ezzel is készen voltak, abban is gyönyörködtek, hogy a konyhában, kamarában settenkedtek és lesték, mi mindenféle pompás torta, kalács, pastétom s egyéb csemege készül. Annyi készült, hogy akár egy kis király lakodalmára is elég lett volna.

Végre megvirradt a nagy nap s Laczika és Mariska korán talpra ugrottak,

csinosan felöltöztek, felkészöntötték a mamácskát és aztán játszani mentek. Azaz csak Laczika játszott az udvaron és várta sokáig, hogy Mariska is hozzá jöjjön; de végre is visszatért a házba, hogy hugocskáját megkeresse.

Végigjárta a szobákat, folyosókat, de Mariskát sehol sem találta. Végre, a mint a kamara mellett elhaladt, látta, hogy nyitva van az ajtó.

— Talán itt van a mamácskával, gondolá és belépett.

... A KALÁCSBÓL SZELT LE EGY NAGY DARABOT.

Mariska csakugyan ott volt, de egy maga és Laczika ijedezve látta, mit mivel a kis leány: épen a fonatos kalácsból szelt le egy nagy darabot.

— Mariska! Mit csinálsz! kiáltá Laczika.

— Mit? Hiszen látod... megkóstolom a kalácsot.

— És megengedte a mama?

— Nem kérdeztem... de bizonyosan megengedné... hiszen van elég. Már sorra kóstoltam mindent... a süteményeket, befőtteket, pastétomokat.

— Oh, Mariska, de hiszen tudod, hogy mamácska nem szereti az ilyen torokoskodást! Aztán ugyis kapunk belőle majd eleget.

— Az majd akkor lesz... de most is jó ám... kóstold meg csak!

— Nem, én nem nyulok hozzá. Mit mond majd mamácska, ha megtudja!

— De nem fogja megtudni... ha csak te meg nem mondd. Persze, látom az orrod hegyén, hogy sietni fogsz árulkodni...

— Nem, én nem fogok árulkodni, hanem úgy illenék, hogy magad valld meg hibádat.

— No persze! Van jó dolgom, hogy nem teszek ilyen bolondot.

Laczi vizsztatért játéka-hoz s csakugyan nem árulta el testvérkéjét. Csak-hogy Mariska nagyon csalódott, mikor azt mondta, hogy ő maga nem fogja megvallani torkoskodását. Bizony megvallotta ő, csak-hogy persze nem egészen jó zántából.

Alig mult egy-két óra, még a delet sem harangozták, mikor Mariska sajátságos szédülést, forróságot kezdett érezni. Eleinte titkolta, mert hiszen ma, épen ma nem szabad betegnek lennie, különben elmulasztja a pompás mulatságot, melyre oly régen készült. De hiába erőlködött, a betegség végre is erősebb volt s jajgatva, heves láztól gyötörve dőlt a pamlagra.

Szülei megijedtek s rögtön orvost hívtak, ki mindjárt kitalálta, mi a baj. A kis leány okvetlenül megrontotta a gyomrát: csak azt kellene tudni, mivel? És ekkor aztán Mariska szégyenkezve, sirva megvallotta torkoskodását.

— No's, nem lesz valami nagy baj, szól az orvos. Csak le kell fektetni, aztán koplaltatni és beadni az orvosságot, melyet rendelék. Nehány nap alatt elmulik.

És így Mariskának ágyba kellett feküdnie. Minthogy baja nem volt veszedelmes, a vendégséget azért megtartották nélküle is. A nagyok és kicsinyek összegyűltek és vigan voltak, a kis fiuk és leányok Laczikával jól mulattak, míg Mariska az ágyban keservesen sir-

... SIRDOGÁLVA HALLGATTA A MULATOZÓK NEVETÉSÉT.

dogálva hallgatta a mulatozók vidám nevetését, mely a szomszédaszobákból áthallatszott hozzája. De minden sirás hasztalan volt, nem mozdulhatott ágyából, szomoruan, magányosan kellett ott eltölteni az egész napot.

Meg is fogatta, hogy többé soha nem fog tilosban járni és torkoskodni. Reményem, hogy megtartja ígését s akkor aztán nem lesz többé ilyen szomorú nevenapja.

AZ UJ KEDVENCZ.

— Beszélyke, képpel a czimlapon. —

Elmondja Anna néni.

RÉGEN volt az, mikor én olyan boldog, vidám kis leány voltam, mint azok, a kiknek most e kis történetkét elbeszelem. Régen volt, de azért mai nap is jól emlékszem azokra a boldog napokra, melyeket jó szüleim kedves falusi házában éltem, a csinos kertre, a virágos mezőkre, hol annyit sétáltam s hová mindig elkísért Bundás, a mi jó öreg kutyánk.

Az igazat megvallva, Bundás nem volt valami szép legény s ha most visszagondolok reá, bizony nem szépségeért, hanem hűségeért teszem, és mert még most is bánt kissé a lelkiismeret. Nem volt szép, nem is valami nemes fajta, hanem afféle közönséges házi eb. De mi gyermekek, tudniillik én és Lajos öcsém akkoriban soha sem vizsgálgtuk, valjon szép-e Bundás vagy sem; hanem annál inkább szerettük. Együtt nőtt fel velünk, csakhogy persze mi tiz-tizenkét éves korunkban még mindig gyermekek voltunk, mig Bundás ekkorra már öregedni kezdett. Ez azonban semmit sem változtatott szeretetünkön, Bundás pedig még inkább ragaszkodni látszott hozzánk; örökké velünk volt, játszott, futkosott velünk s csak akkor érezte jól magát, ha mellettünk lehetett.

Persze, nekünk egyéb dolgunk is volt, mint játszani és szaladgálni. Mikor a szobában dolgozatainkat végeztük vagy tanultunk, Bundás nem háborgatott hanem az ajtó előtt a küszöbre feküdvé nyugodtan szundikált, várva, mig sétára szólítjuk.

Valóban azt hiszem, az okos kutya tudta, mikor szabad velünk jönnie, mikor nem. Ha látogatóink voltak s elvezettem őket szép virágos kertecskémbe, Bundás nem kísért el, mint máskor szokott; mintha tudta volna, hogy az idegenek, kik nem ismerik az ő hűségét és jóságát, ugyancsak nevetnének, ha ilyen lompos kutya járna ott a diszkertben. De mikor magunk voltunk, annál vigabban ugrált és játszott velünk, megértette örömeinket, apró szomorúságainkat s mi jóformán játszani sem tudtunk többé nélküle.

Nem bizony, addig, mig egyszer csak vége nem szakadt ennek a régi jó pajtáságnak. Nem halt meg egyikünk sem, Bundás is a régi hű kutya maradt, de én és Lajos öcsém hűtlenekké lettünk régi jó barátunkhoz.

Egy napon ugyanis látogatóban voltunk a szomszéd faluban egy ismerősünk-nél, kinek igen szép kis ölebe s ennek két kicsike kedves fia volt. Sokat játszottunk a vidor kis kutyácskákkal s Betti néni, látva, hogy a bohó kis állat nagyon tetszik nekünk, így szólt:

— Szeretnétek egy ilyen kis ölebecskét? No's, az egyiket nektek adom.

Nagy örömmel szaladtunk mamánkhoz megkérdezni, szabad-é elfogadnunk az ajándékot?

— Szabad, kedveseim. De aztán gondját viseljétek, az ilyen kis öleb kényes jószág, nem olyan egyszerű, mindennel megelégedő állat, mint a jó öreg Bundás. Aztán, kedvesem, új kedvenczetek miatt meg ne feledkezzetek régi hű barátokról.

— Oh dehogy! A kis öleb csak afféle

játékszer lesz, de Bundás jövőre is jó barátunk marad.

Hazavittük tehát a fiatal ölebecskét és aztán gondosan neveltük, ápoltuk. Bundás, mikor piczike atyafát meglátta, bámulva nézegette s mi intetük őket, hogy jó barátságban éljenek. Bundás nem is bántotta a kicsikét, amire különben ritkán is lett volna alkalma, mert az ölebecske egész nap a szobában heverészett. Napról napra szebb lett; hosszú selyem szőre, bozontos feje volt, apró szemei alig látszóttak s vigan kaffogva ugrált a szobában. Szeretett ölben ülni, az ételben válogatott, de mi ezt mind mulatságosnak találtuk s dédelgettük, kényeztettük a kis állatot.

Es minél többet foglalkoztunk a kis ölebbel, annál kevesebbet gondoltunk az öreg Bundásra, sőt, hogy az igazat megvalljam, már nem is szeretjük, ha elkísért sétánkon.

— Nagyon megvénült és csuf lett már! mondogatá Lajos.

— És olyan piszkos, lompos! Pfuj! Takarodjál tőlem! Bemázolod a ruhámat!

Szegény hü öreg állat meglepetve, szomoruan tekintett reánk. Eleinte nem igen értette, mit jelent ez a változás. Ez előtt játszottunk, bohóskodtunk vele, most pedig kergetjük. De azért csak utánunk kullogott s irigykedve nézte a kis ölebet, melyet vagy ölben vittünk, vagy csinos szalagon vezettünk s mely kényesen kaffogott s vicsorgatá fogait az öreg Bundásra. Utóljára megtettük azt is, hogy mikor sétára indultunk, Bundást becsuktuk a pitvarba, hogy velünk ne jöhessen. Régi hü barátságát hálátlanul elfeledtük, hogy aztán annál inkább megbánjuk hibánkat.

Egy szép nyári napon ismét kísértünk a mezőre. Ölebecskénk, mely már annyira hozzánk szokott, hogy pusztá hívásra is engedelmeskedett, szabadon szaladgált körülünk s jókedvűen dalogtunk, midőn kis kutyácskánk egyszerre mérgesen ugatni kezdett. A mint megfordultunk, láttuk, hogy az öreg Bundás jön utánunk. Nem törődött a kis ölebecske mérgeskedésével, hanem hízkelkedve sietett hozzám.

— Ejnye te haszontalan vén állat, mit sompolyogsz utánunk? Menj haza!

Bundás habozva állt meg, míg a kis ölebecske, az ilyen elkényeztetett állatok módjára még inkább neki bátorodott s egészen közélről még mérgesebben ugatott rá, úgy hogy Bundás végre haragosan rámordult s a kis gyáva ijedten elfutott.

— Micsoda? Te bántani mered a kedves kicsikét? kiáltott Lajos s a kezében tartott vesszővel ráütött Bundásra.

Fájdalmasan tekintett reánk, aztán hátra sompolygott, de a mint tovább sétáltunk, messziről megint csak követett. Nem törődött vele többé. Kis ölebecskénk messze elől szaladt s egyszerre ismét arra lettünk figyelmesekké, hogy mérgesen ugat, majd fájdalmasan sivaikodik. Oda szaladtunk, de a mint közel értünk, szinte megdermedtünk ijedtünkben. Egy nagy kutyát pillantottunk meg, lehorgaszott fővel, tajtékozó szájjal, vérben forgó szemekkel, — semmi kétség sem lehetett, veszett kutya volt! Mivel előbb bokrok mögött voltunk, alkalmasint elkerültük volna, de a nyugtalan ölebecske oktalanul megtámadta. Meglakolt, mert a veszett eb agyon-

marta s mikor minket megpillantott, felénk iramodott.

Őrült futásnak eredtünk, de ez hasztalan lett volna, a veszett állat már sarkunkban volt, — mikor hirtelen ott termett Bundás. Elfelejté, hogy rosszul bántunk vele, csak azt látta, hogy bajunk van; már pedig ő mindig hü örünk volt. Bátran eléje állt a veszett ebnek és élet-halálharcot kezdett vele, mialatt mi pihe-nés nélkül tovább futottunk. Mikor már biztos távolságban voltunk, hátrafordul-tunk s láttuk, hogy a mezőn dolgozó cselédeink segítségére siettek Bundásnak s agyonütötték a veszett kutyát.

Véresre marva érkezett hü kutyánk haza, hol mi ezalatt már elmondtuk a veszedelmes kalandot, kedves ölebecskénk halálát és Bundás vitézségét. A tyánk majd-nem könnyezve simogatta meg a hü állatot s meghatottan mondá:

— Szegény hü állat! Saját életed árán mentetted meg gyermekeimet!

Megdöbrentünk s aggódva kérdez-tük:

— Hogyan, kedves apa? Talán bele-vész szegény Bundás sebeibe?

— Nem, kedveseim, de veszett kutya marta meg, tehát rajta is kitorne a szörnyü betegség, s mielőtt ez beküvetkeznék, agyon kell löni.

Sirva fakadtunk. A haszontalan kis öleb, mely a bajt okozta, hamar feledve volt, de annál inkább bántott lelkiismeretünk, hogy szegény öreg hü kutyánk iránt egy idő óta oly barátságatlanok voltunk. Megvallottuk apácskának is, és kértük találjon ki valamit, mentse meg a derék állatot. De ő azt felelte, hogy nem lehet,

meg kell tőle válnunk. S rögtön hivatta is az inast és halkán mondott neki valamit. Tudtuk, hogy szegény Bundás halálos ité-letét mondta ki!

Megöleltük a szegény állatot, mely örvendezve simult hozzánk s bizonyosan azt hitte, hogy ismét a régi jó pajtások leszünk. De csakhamar jött az inas, pórázt kötött Bundás nyakára s elvezette, mialatt mi görcsösen zokogva mondogattuk:

— Kedves, hü öreg barátunk! És mi oly hálátlanok voltunk irántad a kis öleb miatt! Szegény Bundás!

— Okuljatok ezen, gyermekeim, szolt apácskánk. Soha se mellőzzétek az egy-szerű, de igaz régi barátot holmi csillogó uj ismeretség kedeeért!

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXI. köt. 9-dik szá-mában közölt képrejtvény megfejtése:

„Lajos.“

Helyesen fejtették meg: Pilhoffer Nándor, Prónay Albert, Deutsch Lipót, Rosenfeld Margit, Zboray Béla, Guttmann Vilma, Nyit-ray Jenő, Schwarcz Benő, Fligl testvérek, Gradwohl Erzsébet és Laura, Ferenczi Gizella és Sándor, Wanke Izabella és Edith, Kreisler Malvin és Oszkár (sájátkézü irást kívánok. F. b.) Politzer Gizella és Adél, Roth Fanni, Szeréna és Béla, Matlekovits Róza, Fisch Laura és Nella, Reichenfeld Frida, Cenner Vilma, Loebli Janka, Kétli Laczi és Pista, Csukássy Jenő, Rosenthal Ella és Jenő, Freudenberg Jenő, Richter Aladár, Tóth Béla, Marek Regina, Burger Lujza, Udránszky Sándor, Faragó Pista, Lustig Adél, Balogh János, Halmosy Stefanie és Andor, Stockinger Ella, Mari és János, Balsay Anna és József, Kohner Helena és Aranka.

(Vége következik.)

*

A »KIS LAP« XXI. köt. 7. számában közölt találos kérdések megfejtését utólag még beküldték: Zaitschek Jaromir és Arthur, Veiszberger Szidonia, Gizella és Mór, Moskovitz Mór, Rózsahelyi Regina és Juliska, Halmágyi Fanni.